

JO-ANNES DE BAT PROFIEL

Zondagskind heeft voor het eerst de wind tegen

Jo-Annes de Bat leek op koers te liggen voor een plekje in een volgend kabinet. De Zanddijk in Yerseke is wel een smetje op het blazoen van het zondagskind in de Zeeuwse politiek.

Ernst Jan Rozendaal

Yerseke

Als Jo-Annes de Bat in de buurt van Yerseke een steen in de lucht gooit, is de kans groot dat een familielid van hem met een gat in zijn hoofd naar de huisarts moet. Zoveel neven en nichten heeft hij daar wonen. Zeventig van moederskant, veertig van vaderskant, achterneven en -nichten niet meegerekend. Dus als je daar op een kaart vier mogelijke trajecten tekent van een nieuwe weg, raken die al snel één of meerdere van hun huizen, tuinen of bedrijven. Een politicus die betrokken is bij een besluit over zo'n weg, we hebben het hier over de Zanddijk tussen de A58 en Yerseke, moet in zo'n geval op zijn tellen passen. Provinciale Staten buigen zich nu over de vraag of De Bat dat voldoende heeft gedaan. Dat is een smet op het blazoen van een zondagskind in de

▲ Jo-Annes de Bat in gesprek met minister-president Mark Rutte, tijdens een werkbezoek aan Zeeland in 2019. FOTO MARCELLE DAVIDSE

Zeeuwse politiek. Want dat is hij, het is hem altijd voor de wind gegaan. Op zijn 40ste is hij al directeur geweest van de bestuurdersvereniging van het CDA in Den Haag, wethouder in Goes en inmiddels al vijf jaar gedeputeerde en plaatsvervangend commissaris van de koning in Zeeland. Na de vorige Kamerverkiezingen, drie jaar geleden, hebben mensen hem al getipt als mogelijke staatssecretaris. Een portefeuille als landbouw zou de boerenzoon uit Oostdijk passen als een handschoen.

Balkenende

De Bat kent Den Haag en Den Haag kent hem. Als piepjonge di-

recteur van de CDA-bestuurdersvereniging werkt hij in 2006 mee aan de verkiezingscampagne van de toenmalige partijleider en premier Jan Peter Balkenende. Dat gebeurt onder de vleugels van diens spindoctor Jack de Vries, die De Bat de fijne kneepjes bijbrengt van politieke strategie en het gebruik van (sociale) media. Nog steeds zijn weinig Zeeuwse politici actiever op platforms als Facebook en Twitter. Zelfs de hardnekkigste zanikers krijgen meestal persoonlijk antwoord van hem.

Het is ook De Bat die Balkenende eind 2015 binnenhaalt als voorzitter van een commissie die gaat verkennen hoe de Zeeuwse economie een impuls kan krijgen.

Net als de provinciale begroting staat die er op dat moment belaberd voor, onder meer door het faillissement van fosforfabriek Thermphos in Vlissingen-Oost

De Bat is een bemoeial, in de beste betekenis van dat woord

(het opruimen van het vervuilde complex slurpt tientallen miljoenen euro's op) en de megaverliezen die de kerncentrale Borssele boekt vanwege de lage stroom-

prijs. De Bat is dan net Kees van Beveren opgevolgd, de CDA-gedeputeerde die aftreedt vanwege de weinig transparante besluitvorming over de Sloeweg, ook zo'n hoofdpijndossier.

Hij is zelf de eerste om het te ontkennen, want hij hamert altijd op samenwerking, maar De Bat is de aanjager geweest van de vooruitgang die de laatste jaren is geboekt. Hij heeft de bezem gehaald door de provinciale begroting, het huishoudboekje ziet er weer goed uit. Hij is een sleutelfiguur bij onderhandelingen over de regiodeals en het compensatiepakket voor de marinierskazerne, waardoor Den Haag honderden miljoenen in de Zeeuwse economie pompt. Het legt hem geen windeieren. Landelijk verliest het CDA bij de Statenverkiezingen van 2019, maar in Zeeland wordt de partij veruit de grootste. Niemand betwist dat het de verdienste is van De Bat.

Kwetsbaar

De Bat is een bemoeial, in de beste betekenis van dat woord. Deels vloeit dat voort uit zijn portefeuille. Hij gaat over het geld en dus kan hij over elk onderwerp meepraten. In het Zanddijkdossier heeft zijn kracht hem kwetsbaar gemaakt. In een omgeving waarin je iedereen kent, moet je misschien iets terughoudender zijn. Nu lijkt zijn politieke Fingerspitzengefühl hem even in de steek te hebben gelaten. Na het Sloewegdebaatle is het provinciebestuur veel transparanter geworden, niet in het minst door De Bat, maar hier is mist blijven hangen. En al verbergt die mist niks, als je hem niet wegblaast, kun je erop wachten tot iemand het als een rookgordijn ziet, waarmee iets wordt verhuuld.

ONTDEK GISTEREN BEGRIJP VANDAAG

OKTOBER IS DE MAAND VAN DE GESCHIEDENIS

Bedienden uit de schaduw

Expo en rondleiding
1 t/m 31 oktober
en 4 oktober
Museum Veere

Exotische huisraad

Expo
1 t/m 31 oktober
Stadhuismuseum
Zierikzee

Simon Stevinmaand

Expo, lezing en Legomiddag
1 t/m 31 okt,
2 okt en 19 okt.
Museum
Het Bolwerk,
IJzendijke

Slavernijsporen

Stadswandeling
ledere zondag
in oktober
Zeeuws maritiem
muZEEum,
Vlissingen

Bekijk het programma op maandvandeschiedenis.nl

Financiële noodkreet vindt gehoor in het land

Zeeuwse gemeenten hebben met een financiële noodkreet landelijk gehoor gevonden bij andere gemeenten.

Harmen van der Werf
Sluis

De ledenvergadering van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) nam gisteren een resolutie aan, ondertekend door burgemeester Marga Vermue van Sluis namens alle Zeeuwse gemeenten. Het VNG-bestuur wordt daarin opgeroepen zich hard te blijven maken voor het definitief terugdraaien van een schaalvergrotingskorting die het Rijk in 2015

invoerde, en voor een wezenlijke verhoging van het gemeentefonds door het Rijk. Het laatste kan de pijn verzachten, als een herverdeling van het gemeentefonds alsnog doorgaat. Over die herverdeling wordt nog gesproken in Den Haag. Hierbij zouden dunbevolkte gemeenten minder geld krijgen.

Zeeuwse gemeenten trokken eerder dit jaar in Den Haag aan de bel over hun financiële positie. Los van de dreigende, voor hen ongunstige herverdeling van het gemeentefonds gaven ze aan al 40 à 45 miljoen euro te kort te komen voor de uitvoering van hun taken, met name voor de zorg.